

Hjælpen kommer sendt fra himlen

Samarbejde. Historien om den tysk-danske redningshelikopter Christoph Europa 5 er et bevis på, hvordan et grænseoverskridende samarbejde kan og bør fungere.

NIBØL. Klokker syv hver morgen bliver redningshelikopteren Christoph Europa 5 trukket ud af sin hangar med en gaffeltruck. Hvad der venter af opgaver, har den ingen anelse om, men helikopteren er i gennemsnit næsten i luften tre gange om dagen for at redde liv.

Christoph Europa 5 er en succeshistorie, der viser, hvor effektivt en grænseoverskridende samarbejde kann være. Redningshelikopteren redder nemlig ikke kun liv i Nordtyskland. Den dækker en radius af 70 kilometer.

Helikopteren er i beredskab fra om morgenen til solnedgang, og dagens besætning består af pilot og stationsleder Christoph Maier, redder Sascha Münster og læge Holger Armonies. De ved heller ikke, hvad dagen byder på. Det eneste de ved, er, at nå deres bipper giver lyd fra sig, så er hvert minut kostbart.

Sascha Münster pakker sammen og tjekker udstyret, inden han melder klar til den næste opgave.

Sascha Münster og Christoph Maier spiser morgenmad. Der jokes han over bordet – der er nu der skal at slappes af og grines inden det lige pludselig kan blive alvor, når alarmen går.

— Når bipperen lyder, skal vi være i luften inden for to minutter, men vi løber aldrig ud til helikopteren, for de nytter ikke noget at være forpustet, når vi letter, siger Christoph Maier.

Hver arbejdsdag på redningsstationen i Nibøl starter med, at helikopteren bliver set efter, så den er klar til indsats, og lægen sørger for, at hans medikamenter og udstyr er i orden. Derefter starter ventetiden.

— Vi håber ikke, at bipperen begynder, for det betyder, at der sket en ulykke, men omvendt kan ventetiden også være meget lang og kedsommelig, siger Holger Armonies, mens han i ro og mag vander opholdsrummets planter.

Snegler sig afsted

Mens lægen redder planterne, nusser stationslederen med noget papirarbejde, og assistenten får en smøg med Flensborg Avis´ fotograf. Det helle foregår i en afslappet men alligevel trykket stemning, for alle ved, at bipperen kann bryde ud i lyd hvert sekund.

Minutterne snegler sig af sted og bliver til timer. Mens lægen får sig en lur, giver stationslederen sig til at fortælle lidt om helikopteren.

— Redningshelikopteren her er meget populær og efterspurgt. Den er bygget i Tyskland og koster 3,5 millioner dollars, siger Christoph Maier, hvis navnelighed med helikopteren i øvrigt er helt tilfældig.

Det koster 50 euro i minuttet at have Christoph Europa 5 i aktion. Når den redder liv nord for grænsen, er det Region Syddanmark, der står for omkostningerne, mens sygekassen sørger for udgifterne i Tyskland.

Klokken 11.00 begynder bipperen at give lyd fra sig, og tre reddere får det alvorlige blik på. Det drejer sig om en gravid kvinde fra Amrum, der har fået komplikationer og som hurtigst muligt skal på hospitalet. Problemet er bare, at hun ikke tør flyve med helikopter, og aktionen bliver afblæst.

Ventetiden fortsætter, og lægen Holger Armonies filosoferer lidt over, hvad det er for et job, han har valgt.

— Det er et hårdt job. Efter fire-fem timer i luften er man totalt færdig. Det er fysisk meget anstrengende, siger han.

Det er dog ikke kun fysikken, der bliver sat på en prøve for de to reddere.

Psykisk er det lige så belastende som at køre i ambulance. Nok endda mere. Med helikopteren kommer vi ofte ud til de rigtig alvorlige ulykker, siger Holger Armonies.

Christoph Maier starter helikopteren og giver melding til flyvelederen om, at helikopteren letter lige om lidt.

Primær og sekundær

Redningsaktionerne med helikopteren er delt op i primære og sekundære indsatser. De primære aktioner er nødsituationer som eksempelvis trafikulykker eller menesker, der pludselig bliver ramt af en blodprop. Det sekundære er typisk situationer, når en patient skal flyttes fra en hospital til et andet.

I Danmark er der næsten udelukkende tale om primære indsatser, og i følge Holger Armonies fungerer samarbejdet med de danske myndigheder rigtig godt.

— Samarbejde med Region Syddanmark fungerer rigtig godt, og der er planer om et endnu tættere grænseoverskridende samarbejde blandt andet med hensyn til fordelingen af patienter. Der er ingen tvivl om, at vi vil se et tættere og tættere samarbejde mellem Tyskland og Danmark i de kommende år, siger Holger Armonies.

Minutterne fortsætter med at snegle sig af sted, og tiden er inde til at grine lidt af de pudsige situationer, som man kommer ud for som helikopterredder.

Holger Armonies og hans danske kolleger transporterer den tilskadekomne til helikopteren.

Uheld kann jo ske overalt, og derfor er det også de besynderligste steder, redderne har prøvet at lande.

Den mest berømte landing fandt sted i Møgeltønder for nogle år siden. Der var sket en ulykke på brostensvejen lige uden for Schackenborg Slot, hvor prins Joachim jo som bekendt bor.

Problemet var, at helikopteren ikke kunne lande på brostenene, da vejen er for smal, og så var gode råd dyre. Løsningen blev prins Joachims græsplæne.

Og det var en meget overrasket gartner, der pludselig fik en helikopter på besøg, husker Sascha Münster.

På hovedgaden

Christoph Europa 5 har også prøvet at lande midt på hovedgaden i Tinglev, og det var også et overraskende syn for de lokale, men det var samtidigt et bevis på, at helikopteren ikke behøver megen plads.

Tiden er inde til frokost, men det bliver et kort fornøjelse, for pludselig lyder bipperen, og det bliver alvor. Det er sket en alvorlig trafikulykke på Sommerstedvej nær Haderslev, hvor en bil med meget høj hastighed er kørt op i en traktor med gyllevogn.

Det er to unge mænd i bilen, og de bliver begge hårdt kvæstet. Værst går det ud over en 17-årig medpassager, og han bliver med Christoph Europa 5 med 280 kilometer i timen og i fuld narkose fløjet til Odense Universitetshospital med en punkteret lunge. Føreren af bilen bliver med ambulance kørt til Aabenraa Sygehus.

Efter en veloverstået aktion flyver de tre reddere tilbage mod basen i Nibøl, men tæt på Aabenraa får de at vide, at en patient på sygehuset Diako i Flensborg skal flyves til hospitalet i Slesvig. Samtidig får de at vide, at en patient fra Slesvig skal flyves til Diako, så de næste timer bliver i pendulfart mellem Flensborg og Slesvig.

Efter seks timer i luften kann tre trætte mænd atter sætte benene på jorden i Nibøl, og lægen Holger Armonies har dokumenteret, at der er tale om et fysisk og psykisk meget belastende job.

Fakta

- Med udgangspunkt ved sygehus i Nibøl etablerede Dansk Luftambulance A/S i samarbejde med Sønderjyllands Amt 1. april 2005 en lægehelikopterordning.
- Ordningen dækker den nordlige del af Slesvig samt Sønderjylland og er nu del af Region Syddanmark
- Lægehelikopteren er et led i et EU-projekt om grænseoverskridende redningsindsats. Deltagerne i projektet er Region Syddanmark, Kreis Nordfriesland, DRF (Deutsche Rettungsflugwacht) og Falck.
- Alameringen i Danmark sker fra Falcks vagtcentral i Kolding.

Tekst: Henrik Dürr

Fotos: Lars Salomonsen

Så skal de pakkes sammen og gøres klar til næste opgave og lette igen. Maier har allerede taget sin redningsvest på. Det er planen, at han flyve ned gennem Lillebælt og videre gennem Aabenraa Fjord på vej mod Nibøl.

Sascha Münster tager den store lægetaske med i ambulancen for at aflevere patienten og informere lægerne på skadene.